



Monumentnummer*: 28658

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 mei 1966
Kadaster deel/nr 82789/14

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Middelburg		Middelburg		Zeeland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Abdij	2			4331 BK	Middelburg		
Abdij	3			4331 BK	Middelburg		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Middelburg		L					3446

Omschrijving**

ABDIJGEDEELTE aan de Zuidzijde grenzend aan de Balanspoort, midden XVI, bevatte oorspronkelijk kanunnikenwoningen. Met de lange zijde aan het plein liggend bakstenen gebouw van twee verdiepingen met kruiskozijnen, onder hoog zadeldak; aan de pleinzijde geflankeerd door hoektorens en met een uit de gevel naar voren springende middentoren. Onversierde achtergevel. De linker toren is een achtkante traptoren van drie geledingen, baksteen met zandstenen waterlijsten en hoekblokken. De middeltoren is vierkant, van vier geledingen, overhoeks uit de gevel springend, baksteen met zandstenen hoekblokken en blindbogen. De rechter toren is een zeskante traptoren van drie geledingen, baksteen met zandstenen hoekblokken. Dit gedeelte van de Abdijgebouwen heeft niet geleden door de brand van 1940, maar werd uitwendig sterk vernieuwd door de restauratie van plm 1900.

WANDTAPIJTEN:In het gebouw is sinds 1972 het Zeeuws Museum gevestigd. In de zogenaamde "Wandtapijtenzaal" hangt een reeks van zes wandtapijten (waarvan er een uit twee delen bestaat), geweven tussen 1593 en 1604. Op vijf tapijten staan verschillende Zeeuwse zeeslagen uit de jaren 1572- 1576 afgebeeld. Het zesde tapijt is het zogenaamde Wapentapijt. De Staten van Zeeland bestelden in 1591 het tapijt waarop de slag bij Bergen op Zoom werd weergegeven. Geweven door Francois Spierincx te Delft en afgeleverd in 1595. Vervolgens besloten de Staten tot het maken van een serie van zes. Deze opdracht ging naar de wever Jan de Maecht in Middelburg. Hendrick Vroom te Haarlem ontwierp de vier zeeslagen. Het laatste tapijt, het Wapentapijt, werd ontworpen door Carel van Mander.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



De tapijten hingen bij bijzondere gelegenheden aan de wanden van de grote zaal van het Prinsenlogement in het Abdijcomplex. Van 1678 tot 1940 in de vergaderzaal van de Staten van Zeeland en sinds 1972 in het Zeeuws Museum; hangen nog steeds in hun oorspronkelijke historische omgeving van het Abdijcomplex. De tapijten zijn vervaardigd uit wol en zijde. Voorzien van een hoofdafbeelding met daar omheen een boord.

Het tapijt "Bergen op Zoom" werd in de periode 1593-voorjaar 1595 vervaardigd door de wever Francois Spierincx te Delft. Hij signeerde het rechtsonder in de zijrand met zijn meesterteken. Het tapijt is 3.91 meter hoog en 7.42 meter breed. Op het tapijt is de slag bij Bergen op Zoom op 29 januari 1574 afgebeeld.

Het tapijt "Rammekens" werd in de periode 1596-1598 vervaardigd door de wever Jan de Maecht (ca.1530-1598) te Middelburg naar een ontwerp van Hendrick Vroom (ca 1566-1640) te Haarlem. De wever signeerde het tapijt rechtsonder in de hoofdvoorstelling. Huybrecht Leyniers te Dordrecht was de patroonschilder. Het tapijt is 3.99 meter hoog en 7.26 meter breed. Op het tapijt is de slag bij Rammekens in april 1573 afgebeeld.

Het tapijt "Lillo" werd in de periode 1597-tweede helft 1598 geweven door Jan de Maecht. Het was ontworpen door Hendrick Vroom en de patroonschilder was Huybrecht Leyniers. Het tapijt is 3.99 meter hoog en 5.35 meter breed. Op het tapijt is de slag voor Lillo op 30 mei 1574 afgebeeld.

Het tapijt "Den Haak" werd in de periode 1600-1603 geweven door Hendrick de Maecht (?-1602) te Middelburg, zoon en opvolger van Jan de Maecht. De ontwerper was Hendrick Vroom en de patroonschilder Huybrecht Leyniers. Het tapijt bestaat uit twee delen, een breder en een smaller, die een geheel vormen. Het brede deel is 4.02 meter hoog en 3.19 meter breed en het smallere deel is 4.11 meter hoog en 2.14 meter breed. Op het brede tapijt is het beleg van Veere in mei 1572 afgebeeld en op het smallere deel de slag bij Den Haak in augustus 1573. De voorstelling loopt door over de twee delen, aangezien de beide slagen op dezelfde plek hebben plaatsgevonden.

Het tapijt "Zierikzee" werd in de periode 1599-1603 geweven door Hendrick de Maecht. De ontwerper was Hendrick Vroom en de patroonschilder Huybrecht Leyniers. Het is 3.90 meter hoog en 3.85 meter breed. Op het tapijt is het beleg van Zierikzee, najaar 1575-zomer 1576, afgebeeld.

Het laatste tapijt dat voor de reeks werd gemaakt is het "Wapentapijt, dat bedoeld was voor boven de schouw. Het werd ontworpen door Carel van Mander (ca.1548-1606) te Haarlem. De patroonschilder was Huybrecht Leyniers te Dordrecht. Het werd geweven in het atelier De Maecht te Middelburg, o.l.v. Francijntje Obry, weduwe van Hendrick de Maecht, in de periode 1603-1604. Het is 2.66 meter bij 2,67 meter groot.

Het rijk geornamenteerde schoorsteenstuk diende tot ere van Zeeland en zijn zes stemhebbende steden en de algemene leider Willem van Oranje. De voorstelling wordt gedomineerd door het wapenschild van Zeeland in het midden met links de god Neptunus en rechts de god Mars. Boven het wapen het portret van Willem van Oranje. In de boord onder meer de wapenschilden van de zes stemhebbende Zeeuwse steden.

Waardering (uitsluitend van de reeks tapijten, niet van gebouw): De reeks is van belang vanwege zeldzaamheid als enige bekende reeks wandtapijten van de Middelburgse tapijtweverij van de Maecht (nog een ander tapijt bekend van deze weverij). Van waarde vanwege zeldzaamheid als produkt van kunst en kunstnijverheid en van waarde vanwege gaafheid. Van cultuurhistorische waarde vanwege de geschiedenis die de tapijten uitbeelden en vanwege hun eigen geschiedenis. Voorts van documentaire waarde voor de maritieme

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



cultuurhistorie en van ensemblewaarde als complete reeks, die zich bovendien nog in haar oorspronkelijke historische omgeving bevindt.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie